

det udviste forholds ringe betydning findes rimeligt at undlade tiltale samt i de tilfælde, der er nævnt i forslaget til kriminallovens §§ 6 og 124 (svarende til gældende kriminallovs §§ 4 b og 89), hvor ingen eller kun en ubetydelig foranstaltning kan ventes idømt.

Henlæggelse omfatter således både opgivelse af videre retsforfølgning i sager, der ikke skønnes at kunne føre til domfældelse og sager, hvori domfældelse vil kunne ske, men som af andre grunde skønnes ikke at burde videreføres.

Det foreslås, at henlæggelsesadgangen ændres og opdeles i henholdsvis påtaleopgivelse og tiltalefrafald, svarende til §§ 721 og 722 i den danske retsplejelov. Der henvises nærmere til betænkningens afsnit X, kap. 3.3., samt bemærkningerne nedenfor til §§ 312 og 313.

Påtaleopgivelse

Til § 312

Det følger af *stk. 1* i den foreslåede bestemmelse, at påtale helt eller delvis kan opgives i tilfælde, hvor sigtelsen har vist sig grundløs, hvor videre forfølgning i øvrigt ikke kan ventes at føre til, at sigtede findes skyldig, eller hvor sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den foranstaltning, som i givet fald kan forventes idømt.

Bestemmelsen svarer i store træk til den danske retsplejelovs § 721, stk. 1. Af formuleringen »helt eller delvis« følger, at der i en beslutning efter § 312 kan ligge en *påtalebegrænsning*, således at politiet kan beslutte at fremme en del af en sag, hvor betingelserne herfor i øvrigt skønnes opfyldt, men samtidig opgive forfølgning med hensyn til den del af sagen, hvor de bevismæssige og retlige betingelser for domfældelse ikke kan anses for opfyldt.

Efter bestemmelsens *nr. 1* kan politiet opgive påtale i tilfælde, hvor sigtelsen har vist sig grundløs. Begrebet »grundløs« må forstås som værende bredere end blot et synonym for en åbenbart urigtig sigtelse. Således vil også en del sager, hvor den bevismæssige stilling ikke skønnes at kunne føre til domfældelse, kunne henføres under *nr. 1*.

Det følger af *nr. 2*, at påtalen endvidere vil kunne opgives i tilfælde, hvor videre forfølgning i øvrigt ikke kan ventes at føre til, at sigtede findes skyldig. Bestemmelsen vil fortrinsvis kunne finde anvendelse i sager, hvor bevisgrundlaget anses for utilstrækkeligt, og som sådan supplere *nr. 1*. I tilfælde, f.eks. hvor sigtede er beskyttet af immunitet, eller hvor forholdet er

forældet, vil påtaleopgivelse også kunne ske i medfør af *nr. 2*.

Det vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt påtaleopgivelse i en sag med utilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, skal henføres under *nr. 1* eller *nr. 2*. Fælles for begge bestemmelser er, at politiet skønner, at fortsat forfølgning af sagen ikke vil kunne føre til domfældelse. Bestemmelsen skal derved ses i sammenhæng med bemærkningerne ovenfor til § 65, stk. 2, om objektivitetsprincippet.

Efter *nr. 3* kan påtale endvidere opgives i tilfælde, hvor sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den foranstaltning, som i givet fald kan forventes idømt. Bestemmelsen er bl.a. udtryk for det almindelige opportunitetsprincip, hvorefter anklagemyndigheden har rådigheden over sagen og derfor selv afgør, hvilke sager der skal indbringes for domstolene. Anklagemyndigheden har derved adgang til at sortere sager fra, som ikke skønnes egnede til fortsat retsforfølgning eller at beskære sagen, således at forfølgning kun sker med hensyn til en del af sagen. Anvendelse af bestemmelsen forudsætter, at de øvrige betingelser herfor er opfyldt. Det vil navnlig sige spørgsmålet om, hvorvidt sagen skønnes at kunne føre til domfældelse. Uanset, at sagen i bevismæssig henseende ikke vil kunne henføres under *nr. 1* eller *nr. 2*, må det være en forudsætning for at anvende *nr. 3*, at anklagemyndigheden ikke anser en domfældelse for overvejende sandsynlig. Er dette omvendt tilfældet, men er betingelserne i *nr. 3* i øvrigt opfyldt, vil der efter omstændighederne kunne være grundlag for tiltalefrafald, jf. bemærkningerne til § 313, *nr. 4*.

Der henvises nærmere til betænkningens afsnit X, kap. 3.3.2.

Tiltalefrafald

Til § 313

Den foreslåede bestemmelse regulerer adgangen til i en sag helt eller delvist at fratage tiltale.

I modsætning til påtaleopgivelse efter § 312 er tiltalefrafald karakteriseret ved, at de bevismæssige og retlige betingelser for domfældelse skønnes at være til stede. Et tiltalefrafald kan således betragtes som et *alternativ* til at fremme sagen ved retten, og afgørelsen om tiltalefrafald er derfor en »foranstaltningsslignende« sanktion.

Bestemmelsen er udformet med inspiration fra den danske retsplejelovs § 722, men således at der ikke foreslås indført en adgang til tiltalefrafald med vilkår,